

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติ ธนาคารที่ดิน พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

จัดตั้งธนาคารที่ดินขึ้น เป็นนิติบุคคลภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง ที่มีวัตถุประสงค์ในการกระจายการถือครองที่ดิน สนับสนุนให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกิน ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินร่วมกันของชุมชน รวมทั้งบริหารจัดการที่ดินของภาครัฐและเอกชนที่ให้สิทธิธนาคารที่ดินในการบริหารเพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

ในปัจจุบันเกษตรกรและผู้ยากจนจำนวนมากประสบปัญหาไร้ที่ดินหรือมีที่ดินไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ โดยสาเหตุสำคัญมาจากการไม่สามารถรักษกรรมสิทธิ์ในที่ดินไว้ได้

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

การจัดตั้งธนาคารที่ดินจะทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกรได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลกระทบใด

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินของเกษตรกรไม่เป็นไปอย่างบูรณาการและมีการดำเนินการในขอบเขตที่จำกัด ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาการกระจุกตัวของ การถือครองที่ดิน โดยคนกลุ่มน้อยของประเทศ ถือครองที่ดินส่วนมาก ซึ่งบางส่วนเป็นการซื้อเพื่อเก็งกำไร นำไปสู่ปัญหาที่ดินถูกปล่อยร้าง ปัญหาการใช้ที่ดินต่ำกว่าศักยภาพ และปัญหาการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ทางเลือกที่ ๑ จัดตั้งธนาคารที่ดิน

ทางเลือกที่ ๒ ขยายพันธกิจของหน่วยงานที่บทบาทในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร ได้แก่ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) และกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน (กองทุนหมุนเวียนฯ)

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ทางเลือกที่ ๑ ข้อดี มีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดินอย่างบูรณาการและจะลดภาระการคลังได้หากมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากธนาคารที่ดินสามารถเก็บดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธนาคารที่ดิน ข้อเสีย การจัดตั้งธนาคารที่ดินจะต้องใช้งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อให้เป็นทุนให้แก่ธนาคารที่ดิน

ทางเลือกที่ ๒ ข้อดี หน่วยงานของรัฐตามทางเลือกที่ ๒ มีประสบการณ์การจัดการที่ดินเกษตรกรกับเกษตรกรและฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องบางส่วน ข้อเสีย แม้ว่าการขยายขอบเขตของ กฟก. และ กองทุนหมุนเวียนฯ แต่ยังมีข้อจำกัดในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนที่ดิน เนื่องจากหน่วยงานดังกล่าวต้องพึ่งพางบประมาณเป็นรายปี อีกทั้งหน่วยงานดังกล่าวมีภารกิจอื่น เช่น การรับขึ้นทะเบียนและรับรององค์กรเกษตรกร การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีความหนี้สินของเกษตรกร

๑.๔ มาตรการที่บรรล่วัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

๑.๔.๑ ให้กู้ยืมเงินแก่เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรเพื่อไถ่ถอนจำนองอันผูกพันที่ดินไถ่ถอนจากการขายฝากที่ดิน หรือชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกัน และให้ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้ตกเป็นของธนาคารที่ดิน เพื่อให้เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรเข้าซื้อหลักประกันการชำระหนี้คืน และป้องกันกรณีผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารที่ดินนำทรัพย์สินที่ได้รับการไถ่ถอนไปใช้เป็นหลักประกันเพื่อก่อหนี้สินเพิ่มเติม

๑.๔.๒ บริหารจัดการที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์มอบหมายให้ดำเนินการเพื่อให้เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรทำประโยชน์

๑.๔.๓ จัดซื้อที่ดินที่เป็นทรัพย์สินด้อยคุณภาพที่มีสภาพเหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมจากหน่วยงานตามที่กระทรวงกำหนด เพื่อนำมาให้เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรเช่า หรือเช่าซื้อ รวมทั้งลงทุน หรือร่วมทุนกับภาครัฐเพื่อพัฒนาพื้นที่ ปรับปรุงที่ดิน หรือเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของธนาคาร

๑.๔.๔ รวบรวมข้อมูลที่ดินและเป็นตัวกลางระหว่างผู้ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินกับเจ้าของที่ดินที่ยังมิได้ใช้ประโยชน์หรือเจ้าของที่ดินที่ยังไม่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนานโยบายที่เกี่ยวกับการกระจายการถือครองที่ดินของประเทศ รวมทั้งประสานงาน ให้คำปรึกษาและคำแนะนำ การวางแผนพัฒนาและการใช้ประโยชน์ในที่ดินแก่หน่วยงานต่าง ๆ

๑.๔.๕ ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนและกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของธนาคารโดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งรับฝากเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของธนาคารหรือเพื่อระดมเงินจากสถาบันการเงินและตลาดการเงิน แต่ไม่รวมถึงการระดมเงินฝากจากประชาชนทั่วไป

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

ได้ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินเกิดจากการที่เกษตรกรไม่สามารถรักษากรรมสิทธิ์ในที่ดินไว้ได้ และมาตรการของธนาคารที่ดินโดยเฉพาะข้อ ๑.๔.๑ จะสามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ นอกจากนี้ การดำเนินงานในข้อ ๑.๔.๓ ของธนาคารที่ดินมีลักษณะคล้ายกับบรรษัทบริหารสินทรัพย์แต่มีการกำหนดให้ทายาทของเกษตรกรมีสิทธิ์แรกในการเช่าซื้อที่ดิน หรือกำหนดให้ธนาคารที่ดินให้เกษตรกรเช่าซื้อเท่านั้น

นอกจากนี้ จะมีฐานข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองสิทธิ์ของเกษตรกรเพื่อใช้ในการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการถือครองที่ดิน

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

มีการกระจายตัวของการถือครองที่ดิน และเกษตรกรมีความมั่นคงด้านที่ดินทำกินมากขึ้น นอกจากนี้ มีฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

สัดส่วนของเกษตรกรที่มีความมั่นคงด้านที่ดินทำกินมีจำนวนสูงขึ้น และจำนวนเกษตรกรที่ไม่สามารถรักษากรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินลดลง

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย

มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

การดำเนินการกิจดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรที่ขาดแคลนที่ดินทำกิน และเกษตรกรที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียที่ดินนั้นมีระยะเวลาสัญญายาวจึงมีความเสี่ยงสูง ภาคเอกชนจึงไม่มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่สนองความต้องการทางการเงินของเกษตรกรกลุ่มดังกล่าว

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ไม่ ธนาคารที่ดินมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายการถือครองที่ดินและสนับสนุนให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน การดำเนินงานของธนาคารจึงไม่เป็นการแสวงหาผลกำไร ดังนั้น การให้ทำภารกิจดังกล่าวร่วมกับภาคเอกชนจึงอาจทำให้ธนาคารที่ดินมิได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์อย่างเต็มที่ เนื่องจากธนาคารที่ดินต้องแสวงหากำไร รัฐบาลควรดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวเอง เนื่องจากรัฐบาลสามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม และเป็นธรรมต่อเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร แต่ให้ธนาคารที่ดินมีความยั่งยืนทางการเงินและลดภาระงบประมาณ

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ควร ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. กำหนดให้ธนาคารที่ดินสามารถจ้างหน่วยงานรัฐเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารที่ดิน เนื่องจากธนาคารที่ดินควรมีเครือข่ายครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั่วประเทศ เพื่อให้เข้าถึงเกษตรกรและสามารถตรวจสอบคุณสมบัติของเกษตรกรลูกค้าได้อย่างทั่วถึง แต่ต้องมีต้นทุนการดำเนินงานที่ไม่สูงมากนัก การจ้างหน่วยงานรัฐที่มีเครือข่ายและความเชี่ยวชาญด้านบริบทของเกษตรกรและบริบทของผู้ที่มีรายได้น้อยจะช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารที่ดินและความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งสาขาทั่วประเทศ

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ไม่ หากกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำภารกิจดังกล่าวอาจทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันของเกษตรกรทั่วประเทศ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งอาจมีงบประมาณเพื่อส่งเสริมการกระจายการถือครองที่ดินที่ไม่เท่ากันและมาตรการที่แตกต่างกันในการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างเกษตรกรในแต่ละพื้นที่

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนี้มีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

✓ ☐ หน้าที่หลักของหน่วยงานรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่อง การกระจายการถือครองที่ดิน สนับสนุนให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกิน ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินร่วมกันของชุมชน

✓ ☐ หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในมาตรา ๗๒ (๑) และ (๓) มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

✓ ☐ ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่องการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

✓ ☐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่องการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

✓ ☐ แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในด้านที่ ๕ การขับเคลื่อนและปฏิรูปด้านความมั่นคง ลดความเหลื่อมล้ำ การเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเรื่องที่เป็นวาระเร่งด่วนและการแก้ไขปัญหา การ

ดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ การจัดตั้งธนาคารที่ดินยังสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศ

ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๘ ข. แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้มีการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการตรวจสอบกรรมสิทธิ์และการถือครองที่ดินทั่วประเทศเพื่อแก้ไขปัญหากรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่ดินอย่างเป็นระบบ

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่ได้ เนื่องจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ใกล้เคียง

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ไม่มี

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

ไม่มี

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

☒ ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานรัฐ

จึงบังคับใช้เป็นการทั่วไป

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

☒ ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจากปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านที่ดิน

ทำกินเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ และเนื่องจากกฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานรัฐ

จึงต้องมีการเตรียมการในด้านต่าง ๆ จึงเห็นควรให้กฎหมายมีผลบังคับใช้ทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากเป็นกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานรัฐ

๓.๖ ลักษณะการบังคับใช้

☐ ควบคุม

☐ กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

☐ ส่งเสริม

☒ ระบบผสม ได้แก่ ส่งเสริมและติดตาม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดินเป็นกฎหมายจัดตั้งหน่วยงานรัฐเพื่อส่งเสริมการกระจาย

การถือครองที่ดิน สนับสนุนให้เกษตรกรได้มีที่ดินทำกิน ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินร่วมกัน

ของชุมชน และจัดทำระบบข้อมูลที่ดินเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการที่ดินของประเทศ

ทั้งนี้ พระราชบัญญัตินี้ติดตามให้ธนาคารที่ดินดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติแห่งกฎหมาย

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

ไม่มี

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร

คุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

ไม่มี

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

มี และมีความจำเป็นเนื่องจากคณะกรรมการมีหน้าที่มีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย

และควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารที่ดิน

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

ไม่มี

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

ไม่มี

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

ไม่มี

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

ไม่มี

๓.๙ มีการอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

ไม่มี

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

ไม่มี

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

ไม่มี

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกัน

(๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๒) พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

(๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

ธนาคารที่ดินสามารถช่วยเหลือเกษตรกรโดยการจัดซื้อที่ดินเอกชนที่เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม แต่สถาบันเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) สามารถดำเนินการในพื้นที่รัฐเท่านั้นหรือพื้นที่ในเขตปฏิรูป ซึ่งต้องประกาศในพระราชกฤษฎีกาเท่านั้น ดังนั้น การดำเนินงานของธนาคารที่ดินจึงไม่ซ้ำซ้อนกับ สปก. นอกจากนี้

การดำเนินงานของธนาคารที่ดินมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยหากเกษตรกรรายใดที่เดือดร้อนและมีความจำเป็นเร่งด่วนในการขอความช่วยเหลือ ธนาคารที่ดินจะมีความคล่องตัวมากกว่า สปก. ในการให้ความช่วยเหลือหรือเกษตรกรกลุ่มดังกล่าว หรือ สปก. อาจสามารถประสานงานให้ธนาคารที่ดินดำเนินการช่วยเหลือได้หากเกษตรกรมีคุณสมบัติตามที่ธนาคารที่ดินกำหนด ดังนั้น แม้ธนาคารที่ดินและ สปก. มีการกิจคล้ายคลึงกันแต่ไม่มีความซ้ำซ้อนกัน อีกทั้งการดำเนินงานของธนาคารที่ดินเป็นการอุดช่องว่างของการดำเนินงานตามภารกิจของ สปก. อีกด้วย

(๒) พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒

แม้ว่ากองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) มีบทบาทหน้าที่ในการ ๑) ฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และ ๒) การแก้ไขปัญหาหนี้ของเกษตรกร แต่ กฟก. คือการฟื้นฟูเกษตรกร ไม่มีหน้าที่หลักในการกระจายการถือครองที่ดินของเกษตรกร นอกจากนี้ กฟก. มีอำนาจในการแก้ไขหนี้สินของเกษตรกรอื่น เนื่องมาจากการทำเกษตรกรรมเท่านั้น ในขณะที่ธนาคารที่ดินมุ่งแก้ไขการกระจุกตัวของ การถือครองที่ดิน โดยการป้องกันการสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเกษตรกรจากการจำนองหรือการขายฝากและไม่มีการกำหนดสาเหตุของการเป็นหนี้ของเกษตรกรที่มาขอใช้บริการจากธนาคาร นอกจากนี้ เกษตรกรที่ กฟก. สามารถให้ความช่วยเหลือได้นั้นต้องมีหนี้ที่เกิดจากโครงการส่งเสริมภาครัฐ และการกู้ยืมจากสถาบันการเงินและสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์เครดิตยูเนียนเท่านั้น ธนาคารที่ดินมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานที่กว้างขวางกว่า กฟก. เนื่องจากธนาคารที่ดินสามารถแก้ไขปัญหาที่เกษตรกรไม่สามารถรักษาที่ดินไว้ได้จากการขายฝากเนื่องจาก กฟก. สามารถไถ่ถอนขายฝากให้แก่เกษตรกรหรือให้สินเชื่อแก่เกษตรกรเพื่อไปไถ่ถอนขายฝากได้

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

- ✓ ☐ ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง
- ☐ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบการร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

☐ ด้านเศรษฐกิจ

- เชิงบวก รัฐบาลมีกลไกที่ยั่งยืนในการกระจุกตัวของ การถือครองที่ดินให้เกษตรกรที่ขาดความมั่นคงด้านที่ดินทำกินนั้น ซึ่งเป็นการบรรเทาปัญหาที่ดินถูกปล่อยรกร้างและปัญหาการใช้ที่ดินต่ำกว่าศักยภาพ และปัญหาการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ ยกตัวอย่างเช่น การลดการสูญเสียรายได้ทางเศรษฐกิจจากการทิ้งให้ที่ดินรกร้างหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ การแก้ปัญหาหนี้นอกระบบจากการขายฝากที่ดิน การสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพเกษตร การสร้างความเท่าเทียมในการสร้างรายได้ในชุมชน เป็นต้น ธนาคารยังมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดินร่วมกันของชุมชนเพื่อให้เกิดการบูรณาการจัดการที่ดินในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ รัฐบาลมีแหล่งข้อมูลเรื่องสิทธิการถือครองที่ดินและการใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อบูรณาการข้อมูลเพื่อส่งเสริมภารกิจของรัฐ ต่อไป

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก เกษตรกรที่ประสบปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกินและระบบเศรษฐกิจในภาพรวม

- เชิงลบ เนื่องจากธนาคารที่ดินเป็นกลไกปฏิบัติการที่ไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบ และส่งเสริมการปฏิบัติการของหน่วยงานที่มีอยู่ให้ปฏิบัติการได้ดียิ่งขึ้น จึงไม่มีผลกระทบเชิงลบต่อเศรษฐกิจ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ -

☐ ด้านสังคม

- เชิงบวก หากรัฐบาลมีกลไกที่ครบวงจรในการกระจายตัวการถือครองที่ดิน จะเป็นการแก้ไข ปัญหาเกษตรกรบุกรุกพื้นที่ป่า และการอพยพของเกษตรกรเข้าเมืองเป็นคนจนเมือง

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก เกษตรกรที่ประสบปัญหาที่ดินทำกินและสังคมโดยรวม

- เชิงลบ -

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ -

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่

ไม่มี

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

**๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการ
อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด**

ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาในการบริหารจัดการที่ดินทำกินอย่างมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดิน ปัญหาการไร้ที่ดินทำกิน และปัญหาข้อมูลที่ดินทำกิน เพื่อการจัดการบริหารที่ดินขาดความบูรณาการ เป็นต้น โดยจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๕๖ พบว่า จากที่ดินทางการเกษตรทั้งหมด ๑๔๙ ล้านไร่ นั้น ร้อยละ ๕๒ ของที่ดินทางการเกษตรเป็นที่ดินเช่าหรือที่ดินบุกรุก และร้อยละ ๒๐ ของที่ดินทางการเกษตร หรือประมาณ ๓๐ ล้านไร่ เป็นที่ดินของเกษตรกร ที่ติดภาระจำนองหรือขายฝาก และมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ทั้งนี้ ธนาคารที่ดิน จะเป็นกลไกของรัฐที่มีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่แก้ไขปัญหาการบริหารจัดการที่ดินทำกินและสร้างประโยชน์ ในเชิงเศรษฐกิจเพื่อเกษตรกร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเรื่องที่ดินทำกินของประเทศให้เกษตรกร มีความมั่นคงในการมีที่ดินทำกิน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดินทำกินของเกษตรกร รักษาที่ดิน เกษตรกรรม และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มศักยภาพ

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การแก้ไขปัญหาด้านที่ดินทำกินของเกษตรกรและการที่เกษตรกรไม่สามารถรักษา กรรมสิทธิ์ในที่ดินนับเป็นการแก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของถือครองที่ดินอีกด้วย โดยหากคนกลุ่มน้อย ของประเทศถือครองที่ดินส่วนมากจะนำไปสู่ปัญหาที่ดินถูกปล่อยร้าง ปัญหาการใช้ที่ดินต่ำกว่าศักยภาพ และปัญหาการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ธนาคารที่ดินมิได้พึ่งพางบประมาณภาครัฐเป็นหลักเพราะ ธนาคารที่ดินสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้เอง

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด

ไม่มี

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการบริหารราชการอย่างไร

ไม่มี

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

เนื่องจากธนาคารที่ดินมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาการกระจุกตัวของถือครองที่ดิน และปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกร โดยคำนึงถึงความยั่งยืนทางการเงินขององค์กรและอาศัย

แหล่งเงินทุนจากตลาดเงินและตลาดทุนเป็นหลัก และมีได้พึ่งพาภาระงบประมาณ รัฐบาลจึงอาจมีภาระงบประมาณในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่น้อยลงในระยะยาว

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ระยะสั้นและกลาง จำนวนเกษตรกรที่ธนาคารที่ดินให้ความช่วยเหลือ

ระยะยาว สัดส่วนของเกษตรกรที่มีความมั่นคงด้านที่ดินทำกิน

๕.๕ ความยั่งยืนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ธนาคารที่ดินดำเนินการโดยใช้ระดมทุนจากทุนเรือนหุ้นเพื่อดำเนินงานแทนเงินประเดิม โดยให้กระทรวงการคลังถือหุ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งหมด และหน่วยงานของรัฐตามที่ประกาศไว้ในกฎกระทรวงเข้ามาถือหุ้นส่วนหนึ่งของธนาคารที่ดิน เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวมีส่วนได้ส่วนเสียในผลการดำเนินงานของธนาคารที่ดิน สนับสนุนการดำเนินงานของธนาคารที่ดินให้สามารถดำเนินงานผ่านเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และลดภาระงบประมาณจากรัฐ ซึ่งภารกิจของธนาคารจะสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมแก่ประชาชนและรัฐในระยะยาว

ทั้งนี้ ไม่มีภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและไม่มีเรื่องการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้

ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ธนาคารสามารถจัดตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียงเพื่อเป็นศูนย์กลางในการจัดการบริหารและดำเนินการกิจ และตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้นในกรณีจำเป็นในภูมิภาค ทั้งนี้ ธนาคารสามารถดำเนินการกิจผ่านสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นได้ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นต้น เพื่อให้สามารถใช้เครือข่ายในท้องถิ่นและความสามารถของหน่วยงานนั้นในการเข้าถึงเกษตรกร การบริหารที่ดินในพื้นที่ และการดำเนินธุรกรรมทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสำนักงานสาขาและจัดจ้างบุคลากร

ในปัจจุบัน สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (บจธ.) ซึ่งจัดตั้งในปี ๒๕๕๔ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินและมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อจัดตั้งธนาคารที่ดินให้สำเร็จสมบูรณ์ ได้เริ่มดำเนินการตามภารกิจด้านการบริหารจัดการภายในองค์กรและการให้บริการประชาชนให้สอดคล้องกับการดำเนินการกิจด้านต่าง ๆ โดยประกอบด้วยบุคลากรในปัจจุบันทั้งหมดประมาณ ๓๐ คน ทั้งนี้ องค์กรอยู่ระหว่างการจัดทำแผนโครงสร้างขององค์กรและกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานในการจัดตั้งธนาคารที่ดินเพื่อการดำเนินงานตามภารกิจในระยะยาว

(ข) ทุนและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ฝ่ายคณะกรรมการธนาคารที่ดิน ต้องประกอบด้วยผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงทางด้านการบริหาร ด้านการเงินการธนาคาร ด้านการจัดการที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ และด้านกฎหมาย หรือวิทยาการอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อกิจการของธนาคาร โดยคณะกรรมการกำหนดระเบียบการ

ดำเนินงานตามภารกิจ เช่น นโยบายการบริหารงาน ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงาน การบริหารและการจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของธนาคาร เป็นต้น ทั้งนี้ ธนาคารต้องมีพนักงานหรือลูกจ้างที่มีความรู้ และความสามารถตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

ธนาคารกำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้หนึ่งหมื่นล้านบาท แบ่งเป็นร้อยล้านบาท มูลค่าหุ้นละหนึ่งร้อยบาท เพื่อใช้เริ่มต้นเป็นงบดำเนินงานและงบลงทุน

๖.๒ ในกรณีที่เป็นการร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

การจัดตั้งธนาคารที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้โอนพนักงานและลูกจ้างของ บจธ.

เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ และให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ ภาระผูกพัน งบประมาณของ บจธ. ไปเป็นของธนาคารตามวัตถุประสงค์และบทเฉพาะกาลตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ซึ่งมีเป้าหมายในการจัดตั้งธนาคารที่ดินให้สำเร็จและยกเบี่ยงพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง บจธ.

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

ระหว่างการดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ได้จัดให้มีช่องทางในการเผยแพร่ และเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนต่อร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เชิญหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับที่ดิน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ธนาคารที่ดิน พ.ศ. ได้แก่ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมธนารักษ์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และการเคหะแห่งชาติ

๒. เปิดเผยแพร่การรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คือ <http://www.fpo.go.th> โดย Email: financialbills@fpo.go.th และ ทางเว็บไซต์ของภาครัฐ เพื่อการรับฟังความคิดเห็นต่อกฎหมาย <http://www.lawamendment.go.th/>

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ธนาคารที่ดินมีภารกิจที่ไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบโดยตรงและจะเป็นหน่วยงานที่อุดช่องว่างของการดำเนินการกิจของหน่วยงานที่มีอยู่แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม โดยหน่วยงานภาครัฐปัจจุบันเพื่อการช่วยเหลือปัญหาความมั่นคงทางที่ดินแก่ประชาชนมีข้อจำกัดในการบรรเทาปัญหาให้กับประชาชน เนื่องจากไม่มีการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาพร้อมกันและต้องพึ่งพางบประมาณจากภาครัฐ ทั้งนี้ สามารถสรุปบทบาทของหน่วยงานที่มีบทบาทในการแก้ปัญหาที่ดินในปัจจุบันได้ ดังนี้

๑. กรมพัฒนาที่ดิน มีหน้าที่กำหนดนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน และพัฒนาการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีหน้าที่บริหารจัดการ จัดหาและพัฒนาที่ดิน โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งไม่ได้ทำประโยชน์ที่ดินนั้นมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีที่ดินทำกินไม่เพียงพอแก่การครองชีพ

๓. กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มีหน้าที่หลักในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน สนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร โดยการซื้อหนี้สินของเกษตรกรในระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูเกษตรกร รวมทั้งขึ้นทะเบียนและรับรององค์กรการเกษตร

๔. กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน มีหน้าที่หลักในการแก้ไขปัญหาหนี้สินและคดีความของเกษตรกร โดยรวมถึงการให้สินเชื่อแก่เกษตรกรที่มีที่ดินติดชายฝักในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

๕. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกที่ยากจนในชุมชน โดยการสนับสนุนให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองและมีที่ดินทำกิน

๖. การเคหะแห่งชาติ มีหน้าที่จัดให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัย ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประชาชนผู้ประสงค์จะมีเคหะหรือประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารหรือจัดสรรที่ดิน

๗. สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน และธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) มีหน้าที่ให้สินเชื่อแก่เกษตรกรและประชาชนรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพ และให้มีอาคารหรือที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย

๘. สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (บจธ.) ซึ่งจัดตั้งในปี มีวัตถุประสงค์หลักในการกระจายการ ๒๕๕๔ ถือครองที่ดิน รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน สนับสนุนให้ชุมชนมีการบริหารที่ดินร่วมกัน รวมทั้งจัดตั้งธนาคารที่ดิน

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ธนาคารที่ดินสามารถเป็นกลไกปฏิบัติการที่ไม่ใช่หน่วยงานใดรับผิดชอบ และส่งเสริมการปฏิบัติการของหน่วยงานที่มีอยู่ให้ปฏิบัติการได้ดียิ่งขึ้น โดยไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น อาทิ การสนับสนุนงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ด้านการช่วยเหลือเกษตรกรจัดซื้อที่ดินนอกเขตปฏิรูปที่ดิน และการลดภาระของกรมบังคับคดีที่มีที่ดินจากการบังคับคดีการขายทอดตลาด เป็นต้น ทั้งนี้ บจธ. มีหน้าที่จัดตั้งธนาคารที่ดินให้สำเร็จ และโอนบรรดากิจการ และพนักงานและลูกจ้าง ของ บจธ. ไปเป็นของธนาคารที่ดินหลังยกฐานะพระราชบัญญัติ

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ธนาคารที่ดินสามารถดำเนินงานตามภารกิจผ่านสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นได้ นอกจากนี้ ธนาคารสามารถลงทุนหรือร่วมทุนกับภาครัฐเพื่อพัฒนาพื้นที่ ปรับปรุงที่ดิน หรือเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของธนาคาร รวมทั้งประสานงาน ให้คำปรึกษาและคำแนะนำการวางแผนพัฒนาและการใช้ประโยชน์ในที่ดินแก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้ ธนาคารที่ดินสามารถร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้คำแนะนำ สนับสนุน ส่งเสริม และฟื้นฟูพัฒนาอาชีพของเกษตรกรหรือผู้มีรายได้น้อยที่ทำธุรกรรมกับธนาคารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสนับสนุนให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม และทำความเข้าใจและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก ธนาคารที่ดินเป็น รัฐวิสาหกิจที่ถือหุ้นโดยกระทรวงการคลัง

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

✓ ☐ เกิดผลประโยชน์สุขของประชาชน

✓ ☐ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

- ✓ ☐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ✓ ☐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ✓ ☐ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ✓ ☐ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ✓ ☐ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ในร่างพระราชบัญญัติที่ดิน พ.ศ. ไม่ได้ระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐและเวลาดำเนินการ ทั้งนี้ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการในการวางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปของกิจการไว้เพื่อกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของธนาคาร

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร
ไม่มี

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร
ไม่มี

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปของกิจการ รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของธนาคารให้เป็นไปตามภารกิจและแผนยุทธศาสตร์ โดยคณะกรรมการต้องแจ้งให้ธนาคารทราบและปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้หากพบว่าธนาคารไม่ปฏิบัติหรือดำเนินงานไม่สอดคล้องกับภารกิจ ทั้งนี้ คณะกรรมการต้องรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามร่างพระราชบัญญัติเพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปของกิจการซึ่งครอบคลุมถึงการสร้างช่องทางร้องเรียนการทำงานของธนาคารจากบุคคลภายนอกให้ธนาคารได้ทราบ

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามร่าง

พระราชบัญญัติ ธนาคารที่ดิน พ.ศ. มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมการสามารถวางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปของกิจการไว้ ดังนี้

มาตรา	กรอบระยะเวลา
มาตรา ๖ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้ธนาคารมีอำนาจกระทำการดังต่อไปนี้ (๑) ให้กู้ยืมเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้มีรายได้น้อย หรือชุมชน เพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้ (ก) เพื่อให้ผู้กู้ไถ่ถอนจำนองอันผูกพันที่ดิน	คณะกรรมการกำหนดวิธีการภายใน ๖๐ วันหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้

(ข) เพื่อให้ผู้กู้ไถ่ถอนจากการขายฝากที่ดิน (๒) ไถ่ถอนจำนองหรือไถ่ถอนขายฝากให้แก่เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกร และเมื่อธนาคารรับภาระชำระหนี้แล้ว ให้ทรัพย์สินที่ใช้เป็นหลักประกันตกเป็นของธนาคาร และธนาคารสามารถให้เกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรเช่าซื้อหลักประกันคืน (๓) บริหารจัดการที่ดินที่ผู้มกรรมสิทธิ์มอบหมายให้ดำเนินการหรือที่ดินที่มีผู้อื่นมอบให้เพื่อให้เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรเช่าทำประโยชน์ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (๔) รวบรวมข้อมูลที่ดินและเป็นตัวกลางระหว่างผู้ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินกับเจ้าของที่ดินที่ยังมิได้ใช้ประโยชน์หรือเจ้าของที่ดินที่ยังไม่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ (๕) จัดซื้อหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินของเอกชนที่มีสภาพเหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม เพื่อนำมาให้เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรเช่า หรือเช่าซื้อ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง การดำเนินงานตาม (๑) - (๕) ธนาคารมีอำนาจดำเนินการผ่านสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ปรากฏในกฎกระทรวง (๖) ลงทุนหรือร่วมทุนกับภาครัฐเพื่อพัฒนาพื้นที่ ปรับปรุงที่ดิน หรือเช่าทำประโยชน์ในที่ดินของธนาคาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด (๑๑) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของธนาคาร โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด	
มาตรา ๘ ให้กำหนดทุนเรือนหุ้นของธนาคารไว้หนึ่งหมื่นล้านบาท แบ่งเป็นร้อยล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละหนึ่งร้อยบาท โดยให้ธนาคารขายหุ้นให้แก่หน่วยงานรัฐตามที่ประกาศไว้ในกฎกระทรวง	คณะกรรมการกำหนดวิธีการภายใน ๖๐ วันหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของธนาคารภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง (๔) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบข้อบังคับ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับธนาคารในเรื่องดังต่อไปนี้ (ง) การบริหารและการจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของธนาคาร รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตาม (๔) (ง) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของธนาคารตามพระราชบัญญัตินี้ (๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดซื้อหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินของเอกชนตามมาตรา (๖)	คณะกรรมการกำหนดวิธีการภายใน ๙๐ วันหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการของธนาคารให้เป็นไปตามกฎหมายและวัตถุประสงค์ของธนาคาร ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด มติ นโยบายและประกาศของคณะกรรมการ รวมทั้งกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด	ทันทีที่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้

มาตรา ๒๔ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของ ธนาคาร เพื่อการนี้ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้พนักงานของธนาคารกระทำการ แทนตนเฉพาะในกิจการใดก็ได้แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด	ทันทีที่พระราชบัญญัติมีผล บังคับใช้
มาตรา ๒๖ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทน อื่นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด	คณะกรรมการกำหนดวิธีการ ภายใน ๙๐ วันหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๒ กรณีธนาคารดำเนินการไถ่ถอนหรือให้สินเชื่อหรือเงินกู้แก่เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกรเพื่อไถ่ถอนจำนอง หรือขายฝากที่ดินของตน หากกรรมสิทธิ์ในที่ดิน นั้นตกเป็นของธนาคาร ให้เจ้าของซึ่งเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นหรือทายาทโดยธรรมมี สิทธิไถ่ถอนที่ดินนั้นได้ภายในห้าปี การไถ่ถอนตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยวิธีการเช่าซื้อที่มีกำหนดระยะเวลาอย่างน้อย สิบปี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด	คณะกรรมการกำหนดวิธีการ ภายใน ๖๐ วันหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๓ ที่ดินที่ธนาคารบริหารจัดการเพื่อจัดหาประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เงื่อนไขในการเช่า การเข้าใช้ประโยชน์ และระยะเวลาการเช่า ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด	คณะกรรมการกำหนดวิธีการ ภายใน ๖๐ วันหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๔ ที่ดินที่ธนาคารได้มาตามมาตรา ๓๑ (๓) สามารถให้เกษตรกร กลุ่ม เกษตรกร ผู้มีรายได้น้อยหรือชุมชน เข้าทำประโยชน์ได้ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยไม่เป็นการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ การจัดซื้อที่ดิน ตลอดจนการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ของธนาคารให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่กำหนดใน กฎกระทรวง	คณะกรรมการกำหนดวิธีการ ภายใน ๖๐ วันหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๕ ธนาคารอาจใช้ที่ดินที่อยู่ในความครอบครองเพื่อประโยชน์สาธารณะ อาทิ การจัดรูปที่ดิน จัดทำพื้นที่สีเขียว พื้นที่โล่งกว้าง พื้นที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พื้นที่ เพื่อฟื้นฟูรักษาระบบนิเวศ ป่าชุมชน หรืออย่างอื่นในลักษณะเดียวกันตามที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด	ยังไม่มีกำหนด
มาตรา ๓๗ ธนาคารต้องจัดทำและเก็บรักษาทะเบียนที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ของ ธนาคาร พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตที่อยู่ในความครอบครองหรือดูแล รักษาของธนาคาร ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการทำทะเบียน และการเข้าถึงข้อมูลของ ประชาชน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการกำหนดวิธีการ ภายใน ๖๐ วันหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๓๘ การบัญชีของธนาคาร ให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมตามหลักสากลและ มาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุของธนาคาร ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้ คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง กรณีที่ธนาคารดำเนินการตามนโยบายที่รัฐบาลมอบหมาย ให้จัดทำบัญชี ธุรกรรมนโยบายรัฐเป็นบัญชีเฉพาะ และแยกบัญชีดังกล่าวออกจากบัญชีการ ดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติ ในการตรวจสอบภายใน ให้มีพนักงานของธนาคารทำหน้าที่เป็นผู้	คณะกรรมการกำหนดวิธีการ ภายใน ๑๒๐ วันหลัง พระราชบัญญัติประกาศใช้

ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะและให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด	
มาตรา ๓๙ ให้ธนาคารเปิดเผยการเงินและธุรกรรมตามมาตรา ๖ (๒) และ (๕) เป็นรายไตรมาสต่อสาธารณชนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง	คณะกรรมการกำหนดวิธีการภายใน ๑๒๐ วันหลังพระราชบัญญัติประกาศใช้
มาตรา ๔๒ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ สร้างความรับผิดชอบต่อความเชื่อถือแก่สาธารณชนในกิจการของธนาคาร ตลอดจนการติดตามความก้าวหน้าและการตรวจสอบการดำเนินงานของธนาคารให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ ให้ธนาคารจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานทุกปีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด การประเมินผลการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหน่วยงาน องค์กร หรือคณะบุคคลที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงานโดยมีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด การประเมินผลการดำเนินงานของธนาคารจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ ในด้านการพัฒนาองค์กร และในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการจะได้ประกาศกำหนดเพิ่มเติมขึ้น	ยังไม่มีกำหนด
มาตรา ๔๔ ให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพัน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง	ยังไม่มีกำหนด

๙.๒ มีกรอบในการตรานโยบายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร
ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

☐ มีการรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

เชิญหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับที่ดินเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ธนาคารที่ดิน พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สมาชิบเคลื่อนไหวการปฏิรูปประเทศ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจ ได้แก่ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และ ธนาคารอาคารสงเคราะห์

๑๐.๒ มีการเปิดเผยลงการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนโดยทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑)

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

☐ จัดทำ☐ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

ได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแล้ว (รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑)

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้าส่วนราชการระดับอธิบดีหรือเทียบเท่า/หัวหน้าหน่วยงาน

วัน/เดือน/ปีที่จัดทำ.....

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ.....

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ.....

หมายเลขติดต่อ.....

สรุปผลการเปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ.

กระทรวงการคลังได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชน ต่อร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทพระราชบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า บัดนี้ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว ขอเรียนสรุปดังนี้

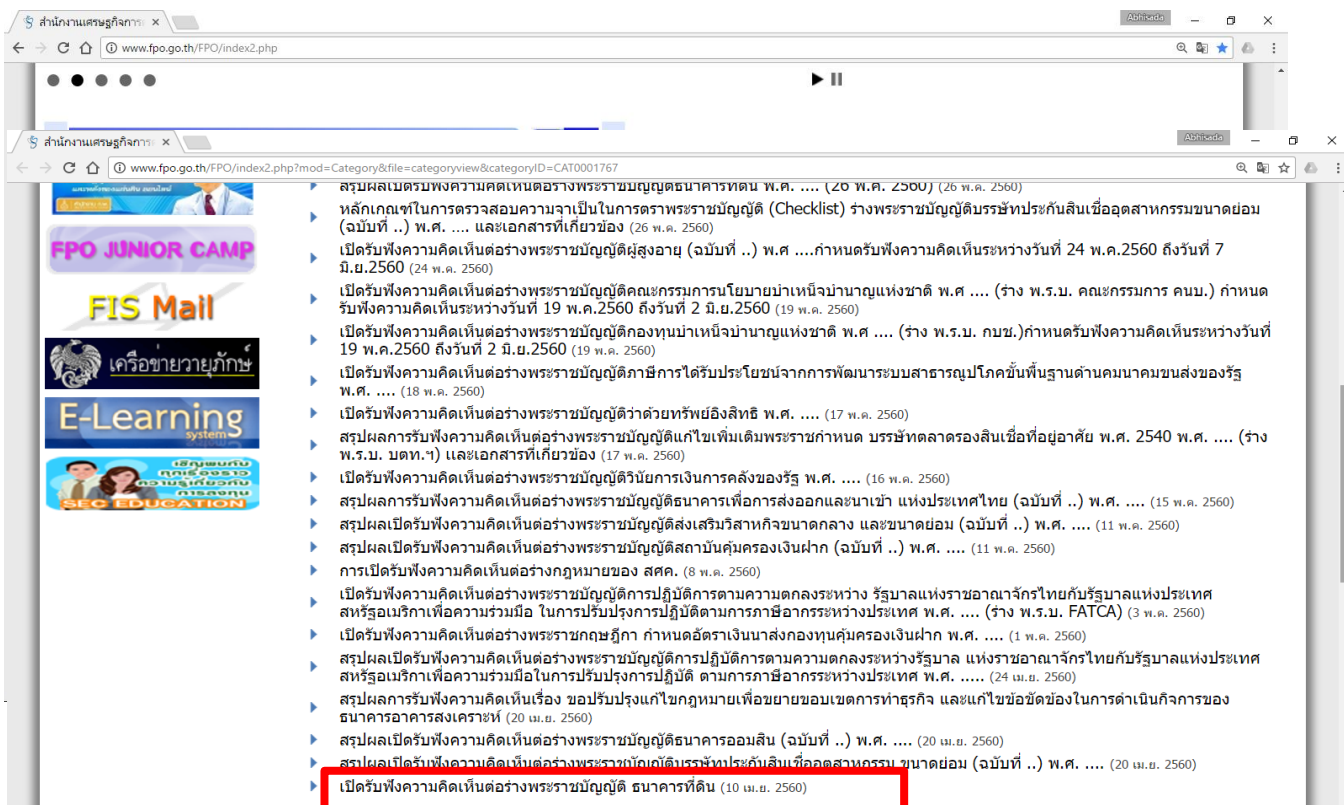
๑. วิธีการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ภายใต้กระทรวงการคลังเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. จากช่องทางดังต่อไปนี้

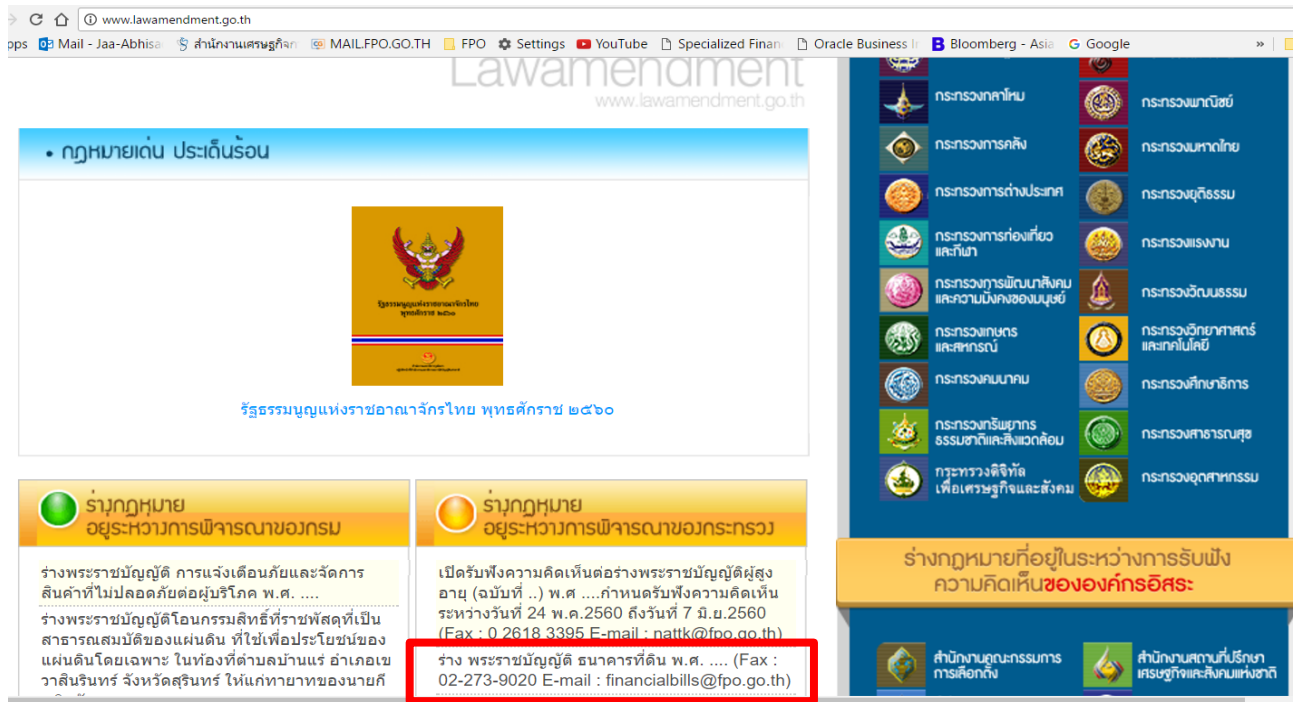
๑.๑ เชิญหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับที่ดินเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ ธนาคารที่ดิน พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ได้แก่ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารออมสิน และ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมธนารักษ์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และการเคหะแห่งชาติ

๑.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง คือ <http://www.fpo.go.th> โดย Email: financialbills@fpo.go.th ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ และ ทางเว็บไซต์ของภาครัฐเพื่อการรับฟังความคิดเห็นต่อกฎหมาย <http://www.lawamendment.go.th/> ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ดังนี้

(๑) เว็บไซต์ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง: <http://www.fpo.go.th>

(๒) เว็บไซต์ของภาครัฐ: <http://www.lawamendment.go.th/>

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง

จำนวน ๑ ครั้ง จัดรับฟังความคิดเห็นกับ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และ เปิดช่องทาง แสดงความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจ และหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวกับที่ดิน รวมทั้ง ประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็น

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น และการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

กระทรวงการคลัง ขอเรียนว่า บัดนี้ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว ขอเรียนสรุป ดังนี้

สรุปประเด็นการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ.
วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ประเด็นที่ ๑ โครงสร้างทางการเงินของธนาคารที่ดิน

ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดให้ประชาชนหรือกลุ่มเกษตรกร อาทิ สหกรณ์ มีสิทธิถือหุ้นของธนาคารที่ดินเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมเป็นเจ้าของและมีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินงานของธนาคาร

คำชี้แจง ธนาคารที่ดินมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายการถือครองที่ดินและสนับสนุนให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน การดำเนินงานของธนาคารจึงไม่เป็นการแสวงหากำไร ดังนั้น การให้ประชาชนหรือภาคเอกชนเข้ามาถือหุ้นของธนาคารอาจทำให้ธนาคารมิได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์อย่างเต็มที่ เนื่องจากธนาคารจะต้องมุ่งแสวงหากำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ การกำกับดูแลความมั่นคงทางการเงินของธนาคารที่ดินจะต้องมีความเข้มงวดยิ่งขึ้น ดังนั้น หากกำหนดให้ประชาชนหรือภาคเอกชนเข้ามาถือหุ้นของธนาคารอาจส่งผลให้ธนาคารที่ดินดำเนินงานตามพันธกิจไม่ได้เต็มที่ ดังนั้น จึงยังเห็นควรให้ธนาคารที่ดินเป็นหน่วยงานที่รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐถือหุ้นหนึ่งร้อยเปอร์เซ็นต์ และคงมาตรา เรื่องการกำหนดทุน ๙ และมาตรา ๘ เรือนหุ้นไว้

ประเด็นที่ ๒ การจัดซื้อที่ดินของภาคเอกชนมาบริหารจัดการ

ความเห็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดให้ธนาคารที่ดินสามารถจัดซื้อที่ดินของเอกชนเพื่อมาบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของธนาคารที่ดิน เนื่องจากการกำหนดให้ธนาคารสามารถซื้อที่ดินของเอกชนได้แต่เฉพาะที่เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้น อาจเป็นการจำกัดขอบเขตการดำเนินการของธนาคารในกรณีที่สำคัญ อาทิ กรณีที่เกษตรกรต้องการเลิกทำการเกษตรโดยสมัครใจ ธนาคารที่ดินจะสามารถซื้อที่ดินนั้นมาบริหารจัดการให้เกษตรกรรายอื่นเช่าหรือเช่าซื้อได้ นอกจากนี้ หากให้ธนาคารที่ดินสามารถจัดซื้อที่ดินของเอกชน

มาบริหารได้ จะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีที่ดินทำกินในพื้นที่ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการได้ ดังเช่น สถาบันการปฏิรูปการจัดการบริหารที่ดินสามารถจัดสรรที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรเท่านั้น ดังนั้น ควรให้ธนาคารที่ดินสามารถจัดซื้อที่ดินของเอกชนโดยไม่จำกัดเฉพาะที่ดินที่เป็นทรัพย์สินด้อยคุณภาพเท่านั้น

คำชี้แจง การจำกัดขอบเขตการจัดซื้อหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินของเอกชนโดยให้ครอบคลุมเฉพาะการจัดซื้อที่ดินที่เป็นทรัพย์สินด้อยคุณภาพที่มีสภาพเหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมจากสถาบันการเงิน และหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาทุจริตที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดซื้อที่ดิน อย่างไรก็ตามเพื่อให้ธนาคารที่ดินสามารถจัดซื้อที่ดินเอกชนได้เพื่อใช้ประโยชน์ในการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสนับสนุนพันธกิจได้อย่างครบถ้วน จึงได้ปรับปรุง มาตรา ๖ (๕) และมาตรา ๑๘ (๗) ร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดลักษณะที่ดิน หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดซื้อที่ดินภาคเอกชนเพิ่มเติม

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

ไม่มี